

Pszichiátriai kórképek Rorschach jegyei

Előadó: Mihocsa Ildikó
SOTE Klinikai Pszichológiai
Tanszék

A Rorschach próba neurotikus konstellációja

1.

- én-erő magasabb szinten strukturált
- központi mech.: konfliktus
ösztöntörekvések
én, felettes én között
- elhárító mech: elfojtás

Hisztéria Ro. jegyei

- átlagos, szokványos alkalmazkodásra utaló jegyek
- ÉT extravertált (FbF túlsúly)
- központi dinamika: pszichoszexuális eredetű (ödipális konfl.)
MF vágyak (bal oldal) magas értékek
tiltás (jobb oldal) FHd, HdF lelkiismereti szorongás
- elfojtásra utaló jegyek: Undor r., Ütk. (II, VI, VII tábla), Zavar, Életl.

Rorschach próba neurotikus konstellációja

- **Fóbia:** HdF túlsúly
- **Kényszer:** ambiekvális ÉT, bizonytalanságból származó szorongás, Dd
- **Pánik:** súlyosabb regressziók, nagyobb labilitás
- **Szorongás és depresszió:** (régén: neurotikus depr.): gyakoribb Anat., kicsinyítés
- **Szomatoform zavarok:** elkentebb mutatók

Személyiségzavarok Rorschach konstellációja

1.

- én-gyengeség: kb. készletések kevésbé integráltak
- magas fokú agresszió, ill. indulati töltet (ami destruálja az ént)
- primitív elhárító mech. dominanciája
- extrém kilengések, diszharmónia, alkalmazkodási zavarok

Személyiségzavarok Rorschach konstellációja

- az asszociációs képzetáramlást furcsább, félelmetesebb tartalmak uralják

Mutatók

1. Éngyengeség

- $\acute{E}T = 0$ a bal oldalon, III(én-id.) tábla megoldása

- $IT = zw$ hangsúly(acting-out)

differentiálatlan, amorf válaszok

hézaghangsúly, FH +/- (határok összemosódása)

fokozott regresszív készség: DGkonf., V-ront., infantilis reakciók, lazább fékrendszer($F\%$, $T\%$, $V\%$)=labilitás

Személyiségzavarok Rorschach konstellációja

2. Mechanizmusok

Mivel nincs belső selfmagja, rákényszerül arra, hogy:

- a) manipuláljon, kifürkésszen másokat, akikhez idomuljon, ill. nem vállalja fel önmagát (felelősség elhárító mechanizmusok): groteszk, felt.verb., kilép
- b) vagy rejtőzködjön, gyanakvó attitűddel: álarc, takarás, a tergo, kitérő verb., techn.descr., ford. szukcesszió

Személyiségzavarok Rorschach konstellációja

3. fejlődési fázisokra utaló reakciók:
tükör, orn., stb.

4. elhárító mech: projekció, hasítás

Személyiségzavarok típusai:

borderline, nárcisztikus, dependens,
kényszeres, szkizoid, szkizotip, ciklotim

Affektív kórképek

Depresszió Ro. Jegyei

1. Koartáció

- koartált (koartatív) ÉT
- kevés válasz, megnyúlt r.i.
- medián-preferencia
- Versagen tendencia

Affektív kórképek

- **2. Sztereotipizált képzetáramlás**
 - ún. disszimulációs triász: magas F,T,V%
- **3. Gátlások, kissebségi érzések**
 - anat. válaszok felszaporodása
- **4. Szorongások**
 - elsősorban a neurotikus depresszióra utalnak
 - (Hd hs.IT, mozgás hs.MF)

A mániás reakció (hipománia)mutatói

- **1. Dilatáció**
 - dilatált ÉT
 - sok válasz, rövid r.i.
- **2. Eredetiség, sablon nélküli szemlélet**
 - sok orig., alacsony T%, fabuláció, elab.
- **3. Laza fékrendszer, gátlástalanság**
 - gazdag FT, alacsony F%, részletvezérlés
- **4. Vágyteljesítő, örömet kifejező tartalmak**
 - orális r., eruptív tartalmak,
színek emocionális tartalma magas

Szkizoid élményfeldolgozás

Az én eltávolodása a világtól

- **1. Szintónia meglazulása**
 - a) fokozott absztrakció
 - b) beszéd, gondolkodás: személytelenebb
 - c) indulattalanítás

- **2. Valóságfunkció fellazulása**
 - deperszonalizáció, dereizálás

A szkizofrénia Ro-jegyei

Bleuler kulcstüneti dg.-t követve: asszociációk, affektusok, aktivitás zavara+autizmus

1. valóságfunkció eltolódik a szubjektivitás irányába

- bizarr verb., neologizmák
- kontamináció
- én-bevonás, autolokalizáció
- autisztikus magyarázat

A szkizofrénia Ro-jegyei

2. érzelmileg kezd defektuálódni:

- koartatív vagy introv. ÉT
Fb, Defekt Fb, nFb

3. percepciós és gondolkodási zavarok:

- szavak tartalmatlanná válása (amorf válaszok)
- asszociációk szaggatottá válnak F+,-,(inkoherencia)
elakadások (Versagen)

4. én-tudat zavara(súlyos regr.)

- III táblán F-
- pozíció, számreakció